

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ I ST.
IM. WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO W PRUSZKOWIE**

ROK SZKOLNY 2025/2026

**Program wychowawczo-profilaktyczny Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia
im. W. Lutosławskiego w Pruszkowie, uchwalony został przez Radę Rodziców
w porozumieniu z Radą Pedagogiczną posiedzeniu w dn. 10.09.2025 r.**

**Podpis zatwierdzającego program - Dyrektora Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia
im. W. Lutosławskiego w Pruszkowie:**

Plan profilaktyczno – wychowawczy **na rok 2025/2026**

I. Rekomendacje Cea

1. Poszerzanie przez nauczycieli znajomości literatury psychologicznej i pedagogicznej kształcenia artystycznego ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw CEA

Indywidualne doskonalenie

- regularne sięganie do publikacji CEA (drukowanych i cyfrowych),
- lektura książek i artykułów z zakresu psychologii rozwojowej, pedagogiki muzycznej, metod pracy z dziećmi i młodzieżą,
- prenumerata lub śledzenie czasopism branżowych (np. „Wychowanie Muzyczne”, „Psychologia w Szkole”).

Wspólne działania zespołowe

- omawianie wybranych publikacji na zebraniach Rady Pedagogicznej lub zespołów przedmiotowych,
- tworzenie biblioteczki nauczycielskiej z książkami i wydawnictwami CEA (także w wersji elektronicznej),
- prowadzenie „kąćka literatury pedagogicznej” w pokoju nauczycielskim.

Wdrażanie wiedzy w praktyce

- stosowanie poznanych metod i wskazań w pracy dydaktycznej i wychowawczej,
- opracowywanie scenariuszy lekcji, projektów czy zajęć wychowawczych inspirowanych literaturą,
- dzielenie się dobrymi praktykami w ramach szkolnych rad szkoleniowych.

Podnoszenie kwalifikacji

- udział w konferencjach, warsztatach i szkoleniach organizowanych przez CEA, ODN, czy uczelnie artystyczne,
- udział w webinarium i kursach online dotyczących pedagogiki i psychologii w edukacji artystycznej.

Dokumentowanie działań

- przygotowywanie krótkich recenzji lub streszczeń książek do wewnętrznego wykorzystania w szkole,
- uwzględnianie lektury fachowej w sprawozdaniach z pracy dydaktycznej lub wychowawczej.

2. Zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w organizację pomocy psychologiczno- pedagogicznej w szkołach artystycznych

Współpraca z zespołem PPP i specjalistami

- przekazywanie informacji o potrzebach ucznia do pedagoga/psychologa szkolnego,

- udział w spotkaniach zespołów ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- konsultacje z wychowawcami, nauczycielami ogólnokształcącymi i rodzicami.

Rozpoznawanie potrzeb uczniów

- obserwacja funkcjonowania ucznia podczas lekcji indywidualnych i zbiorowych,
- wczesne sygnalizowanie trudności dydaktycznych, wychowawczych lub emocjonalnych,
- diagnoza własna w zakresie zdolności, predyspozycji i barier w nauce gry na instrumencie.

Dostosowanie pracy dydaktycznej

- indywidualizacja metod nauczania (tempo pracy, dobór repertuaru, forma ćwiczeń),
- uwzględnianie zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznych i orzeczeń,
- stosowanie różnorodnych form motywacji i wsparcia emocjonalnego.

Tworzenie przyjaznego środowiska

- wzmacnianie poczucia własnej wartości ucznia,
- przeciwdziałanie stresowi scenicznemu poprzez stopniowe osvajanie z występami,
- budowanie kultury wsparcia i współpracy wśród uczniów (np. muzykowanie zespołowe).

Podnoszenie kompetencji nauczycieli

- udział w szkoleniach z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach artystycznych,
- lektura publikacji CEA i literatury fachowej dotyczącej wsparcia emocjonalnego i wychowawczego ucznia,
- wymiana doświadczeń w ramach rad pedagogicznych i zespołów nauczycielskich.

Dokumentacja i ewaluacja działań

- prowadzenie notatek dotyczących udzielonej pomocy,
- monitorowanie efektów wsparcia i dostosowań,
- omawianie wyników działań w ramach rad pedagogicznych.

3. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych

- **Obserwacja i rozpoznawanie potrzeb**
 - systematyczna obserwacja uczniów podczas lekcji indywidualnych i grupowych,
 - identyfikowanie sygnałów trudności emocjonalnych, społecznych, wychowawczych,
 - analiza frekwencji, systematyczności pracy i zaangażowania w naukę.
- **Diagnoza formalna i nieformalna**
 - przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy, rozmów diagnostycznych (we współpracy z pedagogiem/psychologiem),
 - zbieranie informacji od rodziców, opiekunów i nauczycieli ogólnokształcących,
 - współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w zakresie diagnozy specjalistycznej.
- **Identyfikowanie czynników chroniących**
 - wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów poprzez docenianie osiągnięć,
 - tworzenie klimatu bezpieczeństwa i akceptacji,
 - rozwijanie pasji artystycznych jako pozytywnego czynnika chroniącego przed zachowaniami ryzykownymi.
- **Rozpoznawanie czynników ryzyka**

- o wczesne reagowanie na symptomy wycofania, nadmiernego stresu scenicznego, wypalenia,
- o zauważanie przejawów agresji, niskiej samooceny, problemów rodzinnych,
- o rejestrowanie sytuacji problemowych i konsultowanie ich ze specjalistami.
- **Działania profilaktyczne i wychowawcze**
 - o organizowanie spotkań edukacyjnych dla uczniów i rodziców nt. radzenia sobie ze stresem, higieny pracy i zdrowego stylu życia,
 - o włączanie elementów profilaktyki uzależnień, higieny psychicznej i dbania o zdrowie do zajęć wychowawczych,
 - o promowanie twórczej aktywności i alternatywnych form spędzania czasu.
 - o **Dokumentowanie i współpraca**
 - o sporządzanie notatek z obserwacji,
 - o omawianie diagnozy podczas rad pedagogicznych i zespołów wychowawczych,
 - o formułowanie wniosków do dalszej pracy wychowawczej i profilaktycznej.

II. Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń

Cele:

1. **Rozpoznanie potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów** w kontekście specyfiki szkoły muzycznej (obciążenie zajęciami, stres związany z występami, rozwój artystyczny).
2. **Identyfikacja zagrożeń** dla prawidłowego rozwoju emocjonalnego, społecznego i zdrowotnego uczniów (np. stres sceniczny, ryzyko przeciążenia obowiązkami, izolacja rówieśnicza).
3. **Zapobieganie zachowaniom ryzykownym** poprzez wczesne rozpoznawanie problemów wychowawczych i emocjonalnych.
4. **Dostosowanie działań wychowawczych i profilaktycznych** do realnych potrzeb uczniów i ich rodzin.
5. **Budowanie bezpiecznego i wspierającego środowiska** sprzyjającego rozwojowi muzycznemu i osobistemu.

Działania:

1. **Obserwacja i analiza funkcjonowania uczniów**
 - o bieżąca obserwacja zachowań na lekcjach indywidualnych i grupowych,
 - o analiza frekwencji, zaangażowania i systematyczności pracy,
 - o rozmowy z uczniami o ich potrzebach, trudnościach i oczekiwaniach.
2. **Ankiety i wywiady diagnostyczne**
 - o przeprowadzanie ankiet dla uczniów i rodziców dotyczących potrzeb edukacyjnych i wychowawczych,
 - o wywiady wstępne z rodzicami uczniów rozpoczynających naukę,
 - o okresowe badanie satysfakcji uczniów i rodziców ze wsparcia szkoły.
3. **Współpraca z pedagogiem/psychologiem szkolnym i poradniami**
 - o konsultowanie przypadków uczniów wymagających wsparcia,
 - o analiza opinii i orzeczeń PPP,
 - o organizowanie spotkań konsultacyjnych z rodzicami.
4. **Identyfikacja zagrożeń specyficznych dla szkół artystycznych**
 - o diagnozowanie stresu związanego z występami publicznymi,

- o rozpoznawanie przeciążenia obowiązkami (szkoła ogólnokształcąca + muzyczna),
 - o monitorowanie relacji rówieśniczych (ryzyko izolacji lub rywalizacji).
- 5. Formułowanie wniosków i podejmowanie działań naprawczych**
- o omawianie wyników diagnozy na radach pedagogicznych,
 - o aktualizowanie programu wychowawczo-profilaktycznego na podstawie zebranych informacji,
 - o planowanie dodatkowych działań wspierających (np. warsztaty antystresowe, integracyjne, koncerty dla małych grup).

III. Podstawowe założenia i podstawy prawne.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U. 2021.1082 t.j.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2020.1449 t.j.).
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 14.08.2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1637).
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 06.06.2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych (Dz.U. z 2019 r., poz.1247).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 13.02.2019 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2019 r., poz. 323).

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia im. W. Lutosławskiego w Pruszkowie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji,

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wniosków i analiz,
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

IV. Misja i wizja szkoły.

Naszą szkołę stanowi społeczność uczniów, ich rodziców i nauczycieli. Dążymy, więc do tworzenia atmosfery współpracy, wzajemnego zrozumienia i szacunku. Nasza szkoła umożliwia rozwój uzdolnień muzycznych dzieciom i młodzieży z Pruszkowa oraz ościennych powiatów. Kształcimy przyszłych muzyków, wrażliwych i świadomych odbiorców sztuki. Pragniemy rozbudzać w uczniach ciekawość poznawczą i wskazywać możliwości jej zaspokajania. Uczymy zasad zdrowej konkurencji. Stwarzamy możliwości prezentowania przez uczniów własnych umiejętności poprzez organizowanie audycji, koncertów i konkursów.

Profil ucznia.

Uczeń Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Witolda Lutosławskiego w Pruszkowie:

- systematycznie uczęszcza na zajęcia
- jest punktualny i odpowiedzialny
- jest grzeczny i uprzejmy
- dba o instrumenty, nuty i inne pomoce dydaktyczne
- jest czysty i schludny

- dąży do tego, by robić postępy i grać coraz lepiej oraz podnosić swoją wiedzę z przedmiotów teoretycznych
- pilnie i systematycznie ćwiczy w domu starając się realizować wszystkie zalecenia i wskazówki nauczyciela
- ćwiczy świadomie, problemowo i uważnie unikając mechanicznego przegrywania utworów
- dąży do wyrobienia w sobie samokontroli i autooceny
- rozwija umiejętności czytania nut i wykonywania utworów z pamięci
- poszerza swoją wiedzę muzyczną uczęszczając na audycje i koncerty
- uczy się prawidłowego zachowania podczas audycji oraz koncertów
- bierze udział w życiu artystycznym szkoły
- godnie reprezentuje szkołę na zewnątrz
- przestrzega zasad bezpieczeństwa na terenie szkoły i podczas zajęć poza szkołą.

1. Profil absolwenta.

Absolwent Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. Witolda Lutosławskiego w Pruszkowie

- w pełni zrealizował podstawę programową i jest przygotowany do kontynuacji nauki w szkole II stopnia,
- jest wrażliwym odbiorcą sztuki,
- szanuje dziedzictwo kulturowe swojego i innych narodów
- przestrzega zasad kultury, etyki i prawa autorskiego
- rozwinął podstawowe zdolności muzyczne,
- umie korzystać z różnych źródeł wiedzy
- potrafi praktycznie wykorzystać swoją wiedzę,
- wykształcił umiejętność planowania i organizowania pracy,
- wykształcił umiejętność samooceny i samokontroli,
- jest kreatywny,
- przejawia wysoka kulturę osobistą

Cele realizacji szkolnego programu profilaktyczno – wychowawczego.

Cele ogólne:

Wspieranie rozwoju ucznia we wszystkich sferach jego osobowości :

- intelektualnej;
- emocjonalnej;
- fizycznej, zdrowotnej;
- społecznej;
- moralnej, duchowej;

Cele szczegółowe:

Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń oparta o ankietę potrzeb uczniów przeprowadzona w roku poprzednim, oraz na podstawie analizy SWAT przeprowadzonej podczas Rady Pedagogicznej z 12.09.2023

- 1 Konieczność poprawy zachowania uczniów podczas koncertów i audycji
2. Efektywne wykorzystanie czasu spędzania czasu podczas przerw oraz podczas oczekiwania na zajęcia

Zadania szkoły:

- pomoc w samopoznaniu i rozwijaniu poczucia własnej godności
- rozwijanie umiejętności akceptacji siebie
- wskazanie możliwości radzenia sobie ze stresem
- wzbudzanie wiary we własne siły
- uwrażliwienie na piękno
- zainteresowanie różnymi dziedzinami sztuki

Formy realizacji:

- indywidualna opieka nauczycieli nad dziećmi
- diagnozowanie samopoczucia uczniów w grupie
- udzielanie uczniom wsparcia w zakresie przeżywanych przez nich trudności, wynikających ze specyfiki kształcenia artystycznego
- rozwijanie u uczniów umiejętności formułowania realistycznych celów wykonawczych
- przekazywanie uczniom kształtującej informacji zwrotnej na temat efektów ich pracy
- wzmacnianie motywacji uczniów do nauki, poprzez dostrzeganie ich mocnych stron i budowanie poczucia sprawstwa i kompetencji
- przeprowadzenie warsztatów dotyczących radzenia sobie z tremą dla uczniów biorących udział w przesłuchaniach CEA oraz dla pozostałych, zainteresowanych tematyką stresu scenicznego

Termin: cały rok

Odpowiedzialni: wszyscy nauczyciele

Rozwój społeczny

Zadania szkoły:

- kształtowanie umiejętności komunikowania się
- kształtowanie umiejętności współpracy i działań zespołowych
- uświadamianie zagrożeń płynących z nietolerancji
- wpajanie szacunku do tradycji

- wdrażanie do samorządności
- rozwijanie poczucia przynależności do klasy, szkoły

Formy realizacji:

- tworzenie tradycji klasowych
- pielęgnowanie tradycji szkolnych
- organizowanie uroczystości szkolnych związanych ze świętami narodowymi, w tym w szczególności zorganizowanie koncertu o charakterze patriotycznym
- organizowanie wspólnych wyjść, wycieczek, wyjazdów
- działalność w samorządzie szkolnym
- działalność koncertowa dla środowiska lokalnego
- bieżące rozwiązywanie rówieśniczych sytuacji konfliktowych

Termin: cały rok

Odpowiedzialni: wszyscy nauczyciele

Twórcza aktywność i rozwój zdolności

Zadania szkoły:

- rozwijanie twórczego myślenia
- budzenie ciekawości poznawczej
- pomoc w odkrywaniu własnych możliwości i zdolności
- inspirowanie do samodzielnej twórczości
- rozwijanie uzdolnień muzycznych
- umożliwianie prezentacji osiągnięć muzycznych
- kształtowanie umiejętności organizacji czasu pracy własnej ucznia

Formy realizacji

- indywidualny charakter pracy na lekcjach instrumentu głównego
- udział w konkursach i przesłuchaniach
- wspólne muzykowanie w zespołach
- warsztaty, konkursy muzyczne
- prezentacje różnych form ekspresji artystycznej
- współtworzenie harmonogramu pracy własnej ucznia

Termin: cały rok

Odpowiedzialni: wszyscy nauczyciele

Uczestnictwo w życiu kulturalnym

Zadania szkoły:

- przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym
- kształtowanie postaw odbiorcy kultury
- wzbudzanie zainteresowań sztuką

Formy realizacji:

- organizowanie koncertów uczniowskich
- organizowanie koncertów okolicznościowych
- organizowanie koncertu patriotycznego z udziałem solistów, chóru i orkiestry
- udział w koncertach organizowanych na terenie szkoły
- organizowanie koncertów dla instytucji oświatowych
- uczestnictwo w koncertach organizowanych przez instytucje artystyczne (Filharmonia Narodowa, Teatr Wielki, Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina, Polskie Radio)

Termin: cały rok

Odpowiedzialni: wszyscy nauczyciele

Przyjazna i bezpieczna szkoła**Zadania szkoły:**

- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa w szkole,
- kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania,
- kształtowanie wrażliwości estetycznej,

Formy realizacji:

- przestrzeganie praw i obowiązków ucznia,
- indywidualne podejście do ucznia,
- aranżowanie sytuacji wskazujących wzorce zachowań,
- reagowanie na niewłaściwe zachowanie,
- monitorowanie obszarów ryzyk zlokalizowanych na terenie szkoły i w jej najbliższym otoczeniu
- prowadzenie pogadarek z uczniami na temat potencjalnych ryzyk i sposobów zapobiegania im
- upowszechnianie wśród nauczycieli i uczniów wiedzy na temat obowiązujących w szkole procedur interwencyjnych
- przeprowadzenie zajęć dotyczących profilaktyki zagrożeń i bezpieczeństwa na terenie szkoły i wokół niej
- upowszechnianie wśród uczniów informacji o sposobach bezpiecznego korzystania z Internetu
-

Termin: cały rok

Odpowiedzialni: nauczyciele

Współpraca z rodzicami

Rodzice są integralną częścią społeczności szkolnej. Szkoła wspiera rodzinę w procesie wychowawczym. Rodzice informowani są o wymaganiach edukacyjnych, szkolnym systemie oceniania i programie profilaktyczno-wychowawczym.

Zapraszamy rodziców do wspólnych działań na rzecz uczniów i szkoły przede wszystkim poprzez:

- udział w uroczystościach szkolnych i klasowych,
- udział w audycjach i koncertach szkolnych,
- współorganizowanie wycieczek oraz wyjazdów na koncerty, przedstawienia operowe i baletowe,
- udział w realizacji programu profilaktyczno-wychowawczego

Rodzice zobowiązani są do:

- dbania o właściwe wywiązywanie się dziecka z obowiązków szkolnych,
- uczestniczenia w zebraniach klasowych i szkolnych,
- utrzymywania stałego kontaktu z nauczycielami zarówno przedmiotu głównego jak i przedmiotów teoretycznych oraz zespołu kameralnego, orkiestry i chóru.
- zainteresowania postępami dziecka
- ponoszenia odpowiedzialności za zniszczenia dokonane przez dziecko
- dbania o higienę i wygląd dziecka w szkole

Zadania nauczycieli

- diagnozowanie potrzeb i trudności uczniów,
- diagnozowanie sytuacji rodzinnej uczniów,
- integrowanie uczniów w ramach klasy i dbanie o utrzymanie w niej dobrej atmosfery,
- udzielanie uczniom wsparcia psychicznego w sytuacjach kryzysowych,
- obserwowanie zachowań uczniów i udzielanie im pomocy w przypadku zauważenia niepokojących symptomów,
- organizowanie sytuacji wychowawczych stwarzających możliwości integrowania klasy, kształtowania kultury osobistej, wdrażania do współdziałania,
- uczenie systematyczności, dokładności, punktualności, tolerancji, przestrzegania obowiązujących norm,
- uczenie poprawnej komunikacji i współpracy w grupie,
- dbanie o kulturę języka uczniów,
- budowanie świadomości rodziców uczniów w zakresie rozumienia specyfiki nauki w szkole muzycznej oraz aktywne włączanie ich w proces edukacji

Program Wychowawczy jest programem otwartym i w trakcie jego realizacji może być nowelizowany na wniosek dyrektora szkoły, nauczycieli i rodziców.

Program wychowawczy został przyjęty na mocy porozumienia Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców wyrażonego w drodze uchwał.

**Podpis zatwierdzającego program - Dyrektora Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia
im. W. Lutosławskiego w Pruszkowie:**